

AKTA CYWILNE DLA APLIKANTÓW

Karolina Kocemba

APLIKACJE PRAWNICZE

---

2. WYDANIE

AKTA CYWILNE DLA APLIKANTÓW

Karolina Kocemba

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

APLIKACJE PRAWNICZE

2. WYDANIE

Stan prawny na 18 września 2015 r.

Wydawca
Klaudia Szawłowska-Milczarek

Redaktor prowadzący
Joanna Tchorek

Opracowanie redakcyjne
Michał Dymiński

Łamanie
Fotoedytor

Zdjęcie na okładce
iStock/bbourdages

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2015

ISBN: 978-83-264-9385-0
2. wydanie

Wydane przez:
Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	13
---------------------	----

Część I. Uwagi ogólne

1. Jak korzystać z książki	17
2. Kilka uwag przed przystąpieniem do pisania pracy	18
3. Konstrukcja apelacji	22
4. Konstrukcja opinii	27

Część II. Kazusy

Kazus nr 1. Ważność i skuteczność umowy sprzedaży	31
1. Informacja dla zdającego	32
2. Dokumenty i pisma	33
2.1. Pozew w postępowaniu nakazowym	33
2.2. Załączniki do pozwu	36
2.2.1. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika Powoda	36
2.2.2. Umowa sprzedaży i świadczenia umów telekomunikacyjnych zawarta między Powodem a Pozwanym	37
2.2.3. Aneks do umowy świadczenia umów telekomunikacyjnych	41
2.2.4. Protokół przekazania światłowodów	42
2.2.5. Faktura sprzedaży światłowodów	43
2.2.6. Wezwanie do zapłaty faktury	44
2.3. Nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym	45
2.4. Zarzuty od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym	47
2.5. Załączniki do zarzutów od nakazu zapłaty	50
2.5.1. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika Pozwanego	50
2.5.2. Akt założycielski Pozwanego	51
2.6. Protokół z rozprawy z dnia 24 kwietnia 2015 r.	67
2.7. Protokół z rozprawy z dnia 6 czerwca 2015 r.	69
2.8. Wyrok	72
2.9. Wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku	73
2.10. Uzasadnienie wyroku	74
3. Proponowane rozwiązanie	77

Kazus nr 2. Zniesienie współwłasności	85
1. Informacja dla zdającego	86
2. Dokumenty i pisma	87
2.1. Wniosek o zniesienie współwłasności nieruchomości	87
2.2. Załączniki do wniosku o zniesienie współwłasności nieruchomości	90
2.2.1. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika wnioskodawcy	90
2.2.2. Wypis z księgi wieczystej	91
2.2.3. Postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku	92
2.3. Pismo uczestniczki w postępowaniu nieprocesowym	93
2.4. Załączniki do pisma w postępowaniu nieprocesowym	98
2.4.1. Wypis z miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego	98
2.4.2. Wyrzys z miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego	100
2.4.3. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika uczestniczki	101
2.4.4. Odpowiedź na wniosek dotyczący działki	102
2.5. Wniosek dowodowy pełnomocnika uczestniczki postępowania	103
2.6. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika uczestniczki postępowania	104
2.7. Protokół z posiedzenia z dnia 15 czerwca 2015 r.	105
2.8. Odpowiedź na zapytanie dotyczące kategorii działki	109
2.9. Protokół z posiedzenia z dnia 15 lipca 2015 r., ogłoszenie postanowienia wstępnego	110
2.10. Postanowienie wstępne dotyczące współwłasności nieruchomości	111
2.11. Wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia postanowienia	112
2.12. Uzasadnienie postanowienia	113
3. Proponowane rozwiązanie	117
Kazus nr 3. Naruszenie dóbr osobistych osoby prawnej – fundacji	123
1. Informacja dla zdającego	124
2. Dokumenty i pisma	125
2.1. Pozew o ochronę dóbr osobistych oraz zapłatę sumy pieniężnej	125
2.2. Załączniki do pozwu o ochronę dóbr osobistych oraz zapłatę sumy pieniężnej	131
2.2.1. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika Powoda	131
2.2.2. Regulamin akcji „Walczymy z otyłością”	132
2.2.3. Pismo Powoda z dnia 4 grudnia 2013 r. w związku z akcją „Walczymy z otyłością”	135
2.2.4. Odpowiedź Pozwanego z dnia 14 grudnia 2013 r. na pismo Powoda	136
2.2.5. Wezwanie do usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych	137
2.2.6. Pismo Pozwanego z dnia 12 stycznia 2014 r.	139
2.2.7. Informacja internetowa o akcji „Walczymy z otyłością”	141
2.3. Postanowienie o zwolnieniu z kosztów	142
2.4. Odpowiedź Pozwanego na pozew	144
2.5. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika Pozwanego	152
2.6. Protokół z rozprawy z dnia 17 czerwca 2014 r.	153
2.7. Protokół z rozprawy z dnia 25 lipca 2014 r.	155
2.8. Wyrok w sprawie o ochronę dóbr osobistych	162
2.9. Wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku	163
2.10. Uzasadnienie wyroku	164
3. Proponowane rozwiązanie	171

Kazus nr 4. Rozwód	175
1. Informacja dla zdającego	176
2. Pisma i dokumenty	177
2.1. Pozew o orzeczenie rozwodu	177
2.2. Załączniki do pozwu	180
2.2.1. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika Powódki	180
2.2.2. Odpis zupełny aktu małżeństwa	181
2.3. Odpowiedź Pozwanego na pozew	182
2.4. Załączniki do pozwu	185
2.4.1. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika Pozwanego	185
2.4.2. Opinia sądowo-lekarska	186
2.4.3. Postanowienie o umorzeniu dochodzenia	187
2.5. Protokół z rozprawy z dnia 24 lutego 2015 r.	188
2.6. Protokół z rozprawy z dnia 24 marca 2015 r.	190
2.7. Protokół z rozprawy z dnia 24 kwietnia 2015 r.	193
2.8. Protokół z rozprawy z dnia 24 maja 2015 r.	196
2.9. Wyrok w sprawie orzeczenia rozwodu	199
2.10. Wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku	200
2.11. Uzasadnienie wyroku	201
3. Proponowane rozwiązanie	206
Kazus nr 5. Interpretacje umowy sprzedaży	213
1. Informacja dla zdającego	214
2. Pisma i dokumenty	215
2.1. Pozew w postępowaniu upominawczym	215
2.2. Załączniki do pozwu	220
2.2.1. Umowa kupna-sprzedaży systemów regałowych zawarta między Powodem a Pozwanym	220
2.2.2. Oferta nr DS/002G	225
2.2.3. Oferta nr DS/002F	229
2.2.4. Potwierdzenie oferty nr DS/002F	233
2.2.5. Dookreślenie sposobu zapłaty	234
2.2.6. Opinia prawna, o którą wystąpił Pozwany, dotycząca umowy z Powodem	236
2.2.7. Faktura <i>pro forma</i> nr R/99/2013	238
2.2.8. Wyciąg z rachunku bankowego Powoda	239
2.2.9. Faktura VAT nr FVKO/02/04/00437	240
2.2.10. Wyciąg z rachunku bankowego Powoda	241
2.2.11. Nota uznaniowa nr 1/10/13 Pozwanego	242
2.2.12. Przedsądowe wezwanie Pozwanego do zapłaty	243
2.2.13. Odmowa zapłaty Pozwanego	244
2.2.14. Korespondencja mailowa między przedstawicielami Powoda i Pozwanego	245
2.2.15. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika Powoda	247
2.3. Nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym	248
2.4. Sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym	249
2.5. Załączniki do nakazu zapłaty	254
2.5.1. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika Pozwanego	254
2.6. Zawiadomienie o posiedzeniu sądu	255

2.7. Odpowiedź Powoda na sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym	256
2.8. Replika na pismo procesowe Powoda	259
2.9. Pismo procesowe Powoda	262
2.10. Protokół z rozprawy z dnia 1 sierpnia 2014 r.	264
2.11. Wyrok z dnia 1 sierpnia 2014 r.	266
2.12. Wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku	267
2.13. Uzasadnienie wyroku	268
3. Proponowane rozwiązanie	273
Kazus nr 6. Naruszenie dóbr osobistych	279
1. Informacja dla zdającego	280
2. Pisma i dokumenty	281
2.1. Pozew o usunięcie skutków naruszenia dóbr osobistych oraz o zapłatę zadośćuczynienia	281
2.2. Załączniki do pozwu	285
2.2.1. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika Powoda	285
2.2.2. Treść wywiadu z 1 dnia marca 2013 r. z Pozwanym	286
2.3. Odpowiedź Pozwanego na pozew	287
2.4. Załączniki do odpowiedzi na pozew	291
2.4.1. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika Pozwanego	291
2.5. Protokół z rozprawy z dnia 19 listopada 2013 r.	292
2.6. Wypowiedzenie umowy przez Agencję Ochrony Osób „Bezpieczeństwo”	295
2.7. Protokół z rozprawy z dnia 21 stycznia 2014 r.	296
2.8. Wyrok w sprawie o ochronę dóbr osobistych z dnia 15 lutego 2014 r.	299
2.9. Wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku	300
2.10. Uzasadnienie wyroku	301
3. Proponowane rozwiązanie	306
Kazus nr 7. Rozliczenie umowy o świadczenie usług	313
1. Informacja dla zdającego	314
2. Pisma i dokumenty	315
2.1. Pozew o zapłatę	315
2.2. Załączniki do pozwu	319
2.2.1. Umowa o świadczenie usług cateringu między Powodem a Pozwanym	319
2.2.2. Faktura VAT nr 16/2012	322
2.2.3. Faktura VAT nr 20/2012	323
2.2.4. Wypowiedzenie umowy przez Powoda	324
2.2.5. Wypowiedzenie umowy przez Pozwanego	325
2.2.6. Wezwanie Pozwanego do zapłaty	326
2.2.7. Odpowiedź Pozwanego na wezwanie do zapłaty	327
2.3. Zgłoszenie się pełnomocnika Powoda	329
2.4. Zarządzenie sędziego	330
2.5. Pismo procesowe Pozwanego	331
2.6. Załączniki do pisma procesowego Pozwanego	339
2.6.1. Korespondencja mailowa w okresie 9 maja 2011 r. – 29 czerwca 2012 r. ...	339
2.6.2. Faktura VAT nr 1/2012	346
2.6.3. Faktura VAT nr 10/2012	347

2.7. Protokół z rozprawy z dnia 1 sierpnia 2014 r.	348
2.8. Wyrok w sprawie o zapłatę	355
2.9. Wniosek Pozwanego o sporządzenie uzasadnienia wyroku	356
2.10. Uzasadnienie wyroku	357
3. Proponowane rozwiązanie	370
Kazus nr 8. Roboty budowlane – odpowiedzialność za wady	383
1. Informacja dla zdającego	384
2. Pisma i dokumenty	385
2.1. Pozew o zapłatę	385
2.2. Załączniki do pozwu	388
2.2.1. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika Powoda	388
2.2.2. Umowa zawarta między Powodem a Pozwanym w dniu 10 października 2005 r. dotycząca wykonania robót budowlanych przy ul. Lisiej 11	389
2.2.3. Umowa zawarta między Powodem a Pozwanym w dniu 8 lipca 2006 r. dotycząca wykonania robót budowlanych przy ul. Lisiej 12	391
2.2.4. Zgłoszenie reklamacyjne	393
2.2.5. Przesądowe wezwanie do usunięcia wad	396
2.2.6. Kosztorysy usunięcia wad	397
2.7. Odpowiedź Pozwanego na pozew	398
2.8. Załączniki do odpowiedzi na pozew	401
2.8.1. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika Pozwanego	401
2.8.2. Protokoły odbioru robót	402
2.9. Protokół z rozprawy z dnia 26 maja 2011 r.	403
2.10. Opinia techniczna	404
2.11. Wniosek dowodowy zgłoszony przez Pozwanego	407
2.12. Protokół z rozprawy z dnia 19 września 2011 r.	409
2.13. Wyrok w sprawie o zapłatę	410
2.14. Wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku	411
2.15. Uzasadnienie wyroku	412
3. Proponowane rozwiązanie	415
Kazus nr 9. Naruszenie dóbr osobistych	421
1. Informacja dla zdającego	422
2. Pisma i dokumenty	423
2.1. Pozew o ochronę dóbr osobistych	423
2.2. Załączniki do pozwu	427
2.2.1. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika Powoda	427
2.2.2. Wniosek o wydanie karty kibica	428
2.3. Odpowiedź na pozew	430
2.4. Załączniki do pozwu	437
2.4.1. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika Pozwanego	437
2.4.2. Wyciąg z regulaminu w zakresie bezpieczeństwa podczas rozgrywek organizowanych przez PZPN i Ekstraklasę SA	438
2.4.3. Wyciąg z regulaminu rozgrywek piłkarskich o mistrzostwo Ekstraklasy na sezon 2012/2013	442
2.4.4. Zasady przyjmowania kibiców drużyny gości na zawodach podczas rozgrywek	443

2.5. Protokół z rozprawy z dnia 15 czerwca 2014 r.	447
2.6. Protokół z rozprawy z dnia 20 lipca 2014 r.	448
2.7. Ogłoszenie wyroku	453
2.8. Wyrok w sprawie o ochronę dóbr osobistych	454
2.9. Wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku	455
2.10. Uzasadnienie wyroku	456
3. Proponowane rozwiązanie	461
Kazus nr 10. Ważność i skuteczność cesji praw i przejęcia długu	469
1. Informacja dla zdającego	470
2. Pisma i dokumenty	471
2.1. Pozew o zapłatę świadczenia pieniężnego w postępowaniu upominawczym	471
2.2. Załączniki do pozwu	474
2.2.1. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika Powoda	474
2.2.2. Umowa o udostępnienie prawa drogi zawarta między Powodem a Pozwanym	475
2.2.3. Wykaz relacji energetycznych Tezeusz SA wykorzystanych do budowy sieci	481
2.2.4. Faktura VAT nr 010/007/11/2013	484
2.2.5. Faktura VAT nr 011/007/11/2013	485
2.2.6. Przedsądowe wezwanie do zapłaty	486
2.3. Nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym	487
2.4. Sprzeciw od nakazu zapłaty	488
2.5. Załączniki do sprzeciwu od nakazu zapłaty	493
2.5.1. Umowa zawarta między Pozwanym a Ulisses Sp. z o.o.	493
2.5.2. Protokół przekazania światłowodów	495
2.5.3. Pismo procesowe	496
2.5.4. Porozumienie zawarte między Pozwanym a Ulisses Sp. z o.o.	497
2.5.5. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika Pozwanego	498
2.6. Protokół z rozprawy z dnia 1 czerwca 2014 r.	499
2.7. Wyrok w sprawie o zapłatę	501
2.8. Wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku złożony przez Powoda	502
2.9. Wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku złożony przez Pozwanego	503
2.10. Uzasadnienie wyroku	504
3. Proponowane rozwiązanie	508
3.1. Opinia o niezasadności apelacji	508
3.2. Apelacja Pozwanego	510
Kazus nr 11. Wydanie nieruchomości	515
1. Informacja dla zdającego	516
2. Pisma i dokumenty	517
2.1. Pozew o wydanie nieruchomości	517
2.2. Załączniki do pozwu o wydanie nieruchomości	519
2.2.1. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika Powoda	519
2.2.2. Umowa najmu zawarta między Powodem a Pozwanym	520
2.2.3. Oświadczenie o wypowiedzeniu najmu	526
2.2.4. Wezwanie do przekazania lokalu wynajmującemu	527

2.3. Odpowiedź na pozew	528
2.4. Załączniki do odpowiedzi na pozew	532
2.4.1. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika Pozwanego	532
2.4.2. Porozumienie dotyczące najmu lokalu zawarte pomiędzy Pozwanym a Megatex SA	533
2.4.3. Wydruk ze strony internetowej Megatex SA	534
2.4.4. Oświadczenie o wypowiedzeniu umowy podnajmu	535
2.4.5. Pismo z dnia 16 października 2012 r. dotyczące lokalu	536
2.4.6. Pismo z dnia 20 listopada 2012 r. dotyczące lokalu	537
2.4.7. Wezwanie do przekazania lokalu z dnia 10 stycznia 2013 r.	538
2.4.8. Odpowiedź na pismo z dnia 10 stycznia 2013 r.	539
2.4.9. Pismo z dnia 23 października 2012 r. o przekazanie lokalu	540
2.4.10. Pismo do Megatex SA z dnia 16 stycznia 2013 r. o przekazanie lokalu	541
2.5. Pismo Powoda	542
2.6. Odpowiedź na pismo Powoda	544
2.7. Zawiadomienie o posiedzeniu sądu	546
2.8. Protokół z rozprawy z dnia 16 czerwca 2014 r.	547
2.9. Wyrok w sprawie o opróżnienie lokalu użytkowego	549
2.10. Wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku	550
2.11. Uzasadnienie wyroku	551
3. Proponowane rozwiązanie	558
Kazus nr 12. Zasiedzenie służebności	561
1. Informacja dla zdającego	562
2. Pisma i dokumenty	563
2.1. Wniosek o stwierdzenie nabycia służebności przejazdu i przechodu	563
2.2. Załączniki do pozwu	565
2.2.1. Pełnomocnictwo dla pełnomocnika wnoskodawcy	565
2.3. Odpowiedź na wniosek o stwierdzenie nabycia służebności przejazdu i przechodu	566
2.4. Załącznik do odpowiedzi na wniosek – pełnomocnictwo dla pełnomocnika uczestnika	568
2.5. Protokół z posiedzenia z dnia 14 lutego 2014 r.	569
2.6. Protokół z posiedzenia z dnia 20 czerwca 2014 r.	571
2.7. Ogłoszenie orzeczenia w sprawie o stwierdzeniu zasiedzenia służebności	573
2.8. Postanowienie o stwierdzeniu zasiedzenia służebności	574
2.9. Wniosek o sporządzenie uzasadnienia postanowienia	575
2.10. Uzasadnienie orzeczenia	576
3. Proponowane rozwiązanie	579
Część III. Egzaminy adwokackie	
1. Propozycja apelacji – egzamin adwokacki 2011 r.	587
2. Propozycja apelacji – egzamin adwokacki 2012 r.	593
3. Propozycja apelacji – egzamin adwokacki 2013 r.	604
4. Propozycja apelacji – egzamin adwokacki 2014 r.	611
5. Propozycja apelacji – egzamin adwokacki 2015 r.	616

Część IV. Egzaminy radcowskie

1. Propozycja apelacji – egzamin radcowski 2012 r.	625
2. Propozycja apelacji – egzamin radcowski 2013 r.	632
3. Propozycja apelacji – egzamin radcowski 2014 r.	638
4. Propozycja apelacji – egzamin radcowski 2015 r.	643

Wykaz skrótów

Apel.-W-wa	– Apelacja. Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych. Sąd Apelacyjny w Warszawie
k.c.	– ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 121 z późn. zm.)
k.k.	– ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
k.p.c.	– ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 101 z późn. zm.)
k.p.k.	– ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.)
k.r.o.	– ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 583 z późn. zm.)
KRS	– Krajowy Rejestr Sądowy
k.s.h.	– ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1030 z późn. zm.)
LEX	– System Informacji Prawnej LEX
MoP	– Monitor Prawniczy
NBP	– Narodowy Bank Polski
NP	– Nowe Prawo
OBJAŚNIENIA	– informacje dotyczące sposobu pisania apelacji albo opinii prawnej
OSNC	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna (od 1995 r.)
OSNCP	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (od 1963 r. do 1994 r.)
OSP	– Orzecznictwo Sądów Polskich
OSPİKA	– Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych
PiP	– Państwo i Prawo
Prok. i Pr.	– Prokuratura i Prawo
SA	– Sąd Apelacyjny
SN	– Sąd Najwyższy
u.b.i.m.	– ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 611 z późn. zm.)
u.k.s.c.	– ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1025 z późn. zm.)

u.k.w.h.

- ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 707 z późn. zm.)
- uzasadnienie zarzutów występujących w apelacji

CZĘŚĆ I

Uwagi ogólne

1. Jak korzystać z książki

Ta publikacja nie jest kolejną publikacją o tym, jak dobrze napisać apelację cywilną. Nie jest ona także rozprawą akademicką na ten temat ani też instrukcją obsługi czy zbiorem wzorów.

Przed wszystkim książka ta powstała z myślą o aplikantach adwokackich i radcowskich przygotowujących się do końcowego egzaminu zawodowego. Z założenia ma im służyć jako materiał do ćwiczeń, do indywidualnych przygotowań. Niestety, tak się złożyło, że przy obecnym modelu aplikantury, zarówno adwokackiej, jak i radcowskiej, wielu spośród aplikantów w okresie aplikacji nie miało w ogóle albo miało w bardzo ograniczonym zakresie możliwość zmierzenia się w praktyce z przygotowaniem apelacji. Dotyczy to zarówno apelacji w sprawach karnych, jak i w sprawach cywilnych. Niestety zdarzało się już tak, że apelacja pisana na egzaminie przez aplikanta była *de facto* jego pierwszą napisaną apelacją albo jedną z nielicznych napisanych, z czego i tak większość to były te pisane na zajęciach na podstawie przygotowanych kazusów bez kontaktu z prawdziwymi aktami typowej sprawy sądowej.

To, co przekazujemy Czytelnikom, to też nie są autentyczne akta spraw sądowych. Nie są to też po prostu kolejne kazusy przygotowane pod dane zagadnienie. Są to materiały wyselekcjonowane przez nas z akt spraw, którymi zajmowaliśmy się w naszej kancelarii w ciągu ostatnich kilku lat. Oczywiście, są to materiały zmodyfikowane. Nie tylko w zakresie utajnienia danych osobowych stron, lecz także przede wszystkim pod kątem ich objętości i zawartości. Jest to wszak materiał, który przede wszystkim ma pomóc przygotować się do egzaminu, a egzamin, przynajmniej w dotychczasowej formule, trwa tylko 6 godzin, w ciągu których trzeba się zapoznać z aktami i – co najważniejsze – napisać apelację albo opinię w sprawie, której wcześniej się nie zna. W warunkach procesowych nigdy tak nie jest. Po pierwsze, sprawę się zna już zazwyczaj z postępowania przed sądem I instancji, więc co do zasady wie się „o co w niej chodzi”, co jest istotą sporu pomiędzy stronami. Strona ma szansę obserwować pracę sędziego i na bieżąco oceniać jego decyzje procesowe, w związku z czym łatwiej jej ustosunkować się do wyroku i uzasadnienia, a przede wszystkim na napisanie apelacji ma się dwa tygodnie.

Apelację sporządza się zatem w zupełnie innych warunkach niż te egzaminacyjne. Dlatego też niekoniecznie do apelacji egzaminacyjnej można stosować te same zasady i reguły, z których na co dzień korzystamy, przygotowując apelację w konkretnej, rzeczywistej sprawie. O tym trzeba pamiętać.

Pod tym kątem wybraliśmy materiały do niniejszej pracy i pod tym kątem też sporządziliśmy w każdej ze spraw apelację albo opinię. Nie są to zatem apelacje, które w praktyce złożylibyśmy w sprawie. Są to po prostu przykłady, naszym zdaniem, dobrych apelacji, które w ramach poszczególnych spraw – w warunkach egzaminacyjnych – można sporządzić.

Zresztą o jednej rzeczy zawsze trzeba pamiętać – choć prawo, to stosowane, wydaje się zadaniem do rozwiązania, to jednak nie można podchodzić do spraw sądowych tak jak do zadań z matematyki. W naszych sprawach, tych prawniczych, nie ma zazwyczaj jednego dobrego rozwiązania, a wszystkie inne są złe i dyskwalifikują naszą pracę. To jest bardzo ważne. Nawet wytyczne publikowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości do każdego z zadań egzaminacyjnych nie stanowią jednego, poprawnego rozwiązania danej sprawy – nawet w kwestii tak pryncypialnej, jak to, czy należy wnieść apelację, czy sporządzić opinię o braku podstaw do jej wniesienia. Tyłu, ilu jest prawników, tyle jest możliwych rozwiązań. Poza tym ten sam efekt można osiągnąć na różne sposoby, i bardziej chodzi o to, aby apelacja była skuteczna, a nie wytykała wszystkie błędy sądu I instancji.

Najważniejsze jednak w apelacji, również i w tej egzaminacyjnej, jest to, aby wskazać, na czym polega istota problemu w danej sprawie, czyli co jest przedmiotem sporu, ponieważ jest to dowód na to, że się rozumie sprawę i potrafi zająć stanowisko merytoryczne. O to właśnie chodzi na egzaminie, aby przekonać egzaminatora, że się wie, o co w sprawie chodzi, i potrafi to następnie w formie apelacji bądź opinii przedstawić klientowi. Na tyle tak naprawdę pozwala czas egzaminu.

A zatem to, co przekazujemy Czytelnikom, to jest zestaw ćwiczeń. Materiał do pracy samodzielnej wraz ze wskazówkami, które naszym zdaniem mogą być przydatne. Jeżeli Czytelnicy dojdą do innych wniosków niż my albo stwierdzą, że problem można ująć z innej strony, albo dostrzegą coś jeszcze, czego my nie dostrzegliśmy, to wcale nie oznacza, że to jest złe. Wręcz przeciwnie, to może oznaczać, że Czytelnicy są bardzo dobrze przygotowani lub bardzo spostrzegawczy. Chodzi o to, aby istota problemu się zgadzała. Poniżej znajdują się wskazówki, jak korzystać z materiałów. Nie gwarantujemy 100% sukcesu, ale zachęcamy do prób.

2. Kilka uwag przed przystąpieniem do pisania pracy

1. Należy w miarę możliwości odtworzyć warunki panujące na egzaminie. Przede wszystkim warto zarezerwować sobie czas – najlepiej 6 godzin (tyle, ile trwa egzamin). Warto zaopatrzyć się w kodeksy, komentarze oraz ewentualnie w wybrany system informacji prawnej, np. LEX.

2. Radzimy kontrolowanie czasu i sprawdzenie, ile czasu zajmują poszczególne elementy pracy: zapoznanie się z materiałami, opracowanie elementów formalnych apelacji, sformułowanie zarzutów, ich uzasadnienie, a następnie sprawdzenie pracy.

3. Nie należy korzystać ze wzorów. Radzimy skupić się na opracowaniu własnego wzoru apelacji albo opinii i pisać je od początku, nie wypełniając wykorzystywanych już wcześniej wzorów.

4. Istotne jest uważne przeczytanie założeń egzaminacyjnych. Najlepiej zrobić to nawet dwa razy. Raz na samym początku, od tego należy zacząć, a drugi raz po zapoznaniu się z wyrokiem i jego uzasadnieniem. W założeniach czasami znajdują się bardzo istotne elementy dopełniające stan faktyczny sprawy i jej dokumentację. Nie można tego przeoczyć.

5. Akta sprawy trzeba czytać, zaczynając od wyroku i jego uzasadnienia.

6. Po przeczytaniu uzasadnienia, jeśli trzeba nawet kilka razy, należy na jego podstawie ustalić:

- a) co jest kwestią sporną pomiędzy stronami,
- b) na czym polega istota sprawy,
- c) jakie są ustalenia faktyczne sądu I instancji.

Dopiero pod tym kątem powinno się czytać pozostałe materiały w sprawie. Pozwoli to na usystematyzowanie materiału i skoncentrowanie się tylko na elementach istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

7. W tym momencie należy zdecydować o tym, czy wybranym pismem będzie apelacja czy opinia. Sytuacja, w której zasadne jest sporządzenie opinii o braku podstaw do wnoszenia apelacji (środka zaskarżenia), jest bardzo rzadka. Aby nastąpiła, muszą być spełnione dwie podstawowe przesłanki: po pierwsze, rozstrzygnięcie sądu musi być prawidłowe co do istoty, po drugie, złożenie apelacji może spowodować pogorszenie sytuacji osoby skarżącej.

8. Jeżeli nie wiadomo, od czego rozpocząć pisanie apelacji, radzimy zacząć pisanie apelacji od jej elementów formalnych: sądu, do którego jest kierowana, oznaczenia stron, oznaczenia wyroku zaskarżonego, a nawet uzasadnienia czy podpisu wraz z oznaczeniem załączników. Pozwoli to z jednej strony zaoszczędzić czas, z drugiej – skoncentrować się na pracy, co być może szybciej pozwoli dostrzec jej istotę.

9. Korzystanie z komentarzy, orzecznictwa albo prawniczych systemów informatycznych jest uzasadnione tylko wtedy, gdy jest już jasno sprecyzowany problem do weryfikacji. Trudno tam znaleźć rozwiązanie problemu. Takie programy służą jedynie weryfikacji, a nie znalezieniu rozwiązania. Natomiast w prawniczych systemach informatycznych można sprawdzić wcześniej przepisy i znaleźć komentarze do danego przepisu, a następnie analizę poszczególnych orzeczeń (szczególnie polecamy korzystanie z serwisu prawniczego LEX).

10. Są trzy najistotniejsze, a zarazem najtrudniejsze elementy w pisaniu apelacji, to jest: 1) zakres zaskarżenia, 2) zarzuty i 3) wnioski. Należy się na nich skoncentrować.

11. Zakres zaskarżenia, to jest odpowiedź na pytanie, czy zaskarża się wyrok w całości, czy w części. Jeżeli w całości, to jest to łatwiejsze. Ale jeżeli w części, to w apelacji nie wystarczy stwierdzić, że zaskarża się wyrok w części, trzeba wskazać dokładnie, w jakiej części. Im bardziej dokładnie to zostanie opisane, tym lepiej. Trzeba pamiętać o świadczeniach ubocznych, w tym przede wszystkim o odsetkach i o rozstrzygnięciu co do kosztów. To też trzeba wskazać w zakresie zaskarżenia.

12. Co do zarzutów to w procedurze cywilnej nie obowiązuje ortodoksyjny pogląd o niemożliwości łączenia zarzutów formalnych (procesowych) oraz materialnych. Choć oczywiście, zgodnie z logiką trudno oceniać zasadność zastosowania określonej normy prawa materialnego, jeżeli sąd I instancji dopuścił się wielu uchybień formalnych, które doprowa-

Karolina Kocemba – doktor nauk prawnych, adwokat i partner w kancelarii Tomczak i Partnerzy; specjalizuje się w szeroko rozumianym prawie cywilnym, także w prawie rynku kapitałowego, w szczególności w zagadnieniach związanych z funkcjonowaniem spółek giełdowych, zajmuje się również działalnością dydaktyczną.

Publikacja stanowi zbiór materiałów, które pomogą każdemu aplikantowi przygotować się do egzaminu zawodowego. W książce znajdują się nie tylko projekty apelacji i praktyczne wskazówki, jak ją sporządzić, lecz także informacje dotyczące przygotowania opinii o braku podstaw do wniesienia apelacji.

Książka składa się z trzech części.

Pierwsza część zawiera ogólne uwagi dotyczące **sposobu przygotowania projektu apelacji oraz opinii o braku podstaw do jej wniesienia wraz z przykładowymi wzorami i objaśnieniami** do nich.

W drugiej części zamieszczono materiały do pracy indywidualnej w formie **dwunastu kazuśw wraz z propozycjami ich rozwiązania**. Kazusy, przedstawione w formie odwzorowującej oryginalne akta sprawy, autorka zaczerpnęła z praktyki w kancelarii, mając nadzieję, że ułatwią one Czytelnikom przygotowanie projektu własnego rozwiązania.

Trzecia część to propozycje rozwiązań kazuśw stanowiących w latach poprzednich materiał na egzaminach adwokackich oraz radcowskich prowadzonych w obowiązującej formule.

Obecne drugie wydanie zostało uzupełnione o opracowanie zadań egzaminacyjnych z egzaminów adwokackich oraz radcowskich z lat 2014 i 2015.

Opracowanie zostało stworzone z myślą przede wszystkim o **aplikantach adwokackich i radcowskich** przygotowujących się do ostatniego egzaminu – egzaminu zawodowego.

9788326493850 W02P01

ISBN 978-83-264-9385-0

9 788326 493850

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLWUER.PL

WWW.PROFINFO.PL